

PODNIKATELSKÝ PŘÍBĚH

Jiří LIBRA

Široké portfolio produktů a řešení pro oblast vodíkových palivových článků a zákazkový vývoj nabízí svým zákazníkům žďárská firma Kolibrik.net Jiřího Libry, která sídlí ve Smetanově ulici a nově také chystá pracoviště v budově Komerční banky na Havlíčkově náměstí. Společnost se od roku 2009 zaměřuje na měřicí přístroje pro potřeby vědy a výzkumu a aktuálně i na elektroniku a software pro testování vodíkových palivových článků a jejich aplikace. Jiří Libra je jedním ze žďárských obyvatel, který se po letech strávených v Praze do města vrátil, aby zde podnikal i žil.

Jak jste se k elektronice vůbec dostal?

Elektronika, programování a fyzika mě zajímaly odmalička. Když jsem po absolvování gymnázia volil vysokou školu, říkal jsem si, že programování a elektroniku zvládnou vlastními silami, takže jsem se rozhodl pro fyziku na pražském „MatFyzu“ Univerzity Karlovy. Nakonec jsem tam zůstal více jak deset let, protože jsem se ještě pustil do doktorského studia. Ve své diplomové i disertační práci jsem se zabýval vylepšováním experimentálních metod a měřících aparatur, tedy samotná fyzika šla trochu stranou. Na vědu jsem neměl tolik času a vědecká činnost se nedá dělat jen na půl úvazku. To také vedlo k mému dalšímu profesnímu nasměrování.

Potom jste se vrátil do Žďáru?

Ještě dva roky jsem byl zaměstnaný v Praze a v roce 2009 jsem začal jako živnostník spolupracovat s „MatFyzem“ už ze Žďáru. Postupně jsem našel i další zákazníky a po nějaké době jsem se pro „MatFyz“ zaměřil na problematiku vodíkových palivových článků, kdy jsem začal vyvíjet měřicí elektroniku a software pro jejich testovací laboratoř. Původně jsem byl sám, později jsem měl nějaké brigádníky a první dva zaměstnance, s nimiž jsme vyvíjeli takzvané potenciostaty, což jsou speciální vědecká měřicí zařízení. Dostupné přístroje byly velice drahé, takže bylo výhodnější je vyvinout přímo na míru. To už se ale dalo těžko zvládat jenom v několika lidech, takže v roce 2017 jsem založil společnost s ručením omezeným, na což byly současně vázány i možnosti příslušného dotačního podpory. Od té doby se společnost rozrůstá, aktuálně zaměstnáváme již pětadvacet lidí.

Zabýváte se výzkumem a vývojem v oblasti vodíkových technologií, vyvíjíte měřicí přístroje. Proč právě vodík?

Myšlenka využití vodíku není úplně nová, ale v poslední době je tento vývoj a výzkum na vzestupu, protože právě moderní vodíkové technologie mají velký potenciál využití nejen při pohonu automobilů a další dopravy. Odráží se v tom i zvyšující se důraz na ekologii, protože vodík může sehrát roli čistého paliva. Vývoj již umožnil vznik nových generací vodíkových palivových článků se širokým využitím.

Co můžete zákazníkům nabídnout?

Nyní vyvíjíme nová řešení v oblasti vodíkových palivových článků, a protože už máme poměrně široké portfolio vlastních produktů, klientům nabízíme i vývoj řešení na míru. Zákazníci naše produkty mohou dále využít pro vlastní vývoj a výzkum, testování ve výzkumu nebo ve výrobě, případně pro aplikace – část z nich jsou právě již zmíněné potenciostaty. Začali jsme s vývojem pro malé články generující proud kolem 10 až 20 ampérů a postupně jsme se dostali k přístroji, který je schopen testovat velké palivové články, například pro automobilový průmysl, s více než tisíci ampéry.

Čím se odlišujete od konkurenčních firem?

Na popud vědců jsme ve spolupráci s Technickou univerzitou Chemnitz vyvinuli zařízení pro testování vodíkových článků s velkými výkony, kdy dokážeme měřicí metody zkombinovat s vysokými proudy tak, že to naše zařízení činí

světově unikátními. Máme i české zákazníky, ale většina naší produkce směřuje do zahraničí, hodně zákazníků máme například v Německu, Anglii, Jižní Koreji nebo Číně.

Některý vývoj je velice rychlý – než něco vyrobíte a dodáte zákazníkovi, už třeba víte, že jste to mohli udělat ještě jinak...

Vývoj našich nejsložitějších přístrojů trvá dva až tři roky, a přitom je neustále vylepšujeme. My jsme v procesu vývoje a zákazníci také, protože všechno spojené s vodíkovými palivovými články se neustále posouvá dopředu. Zákazníci nám tak dávají zpětnou vazbu, mají další požadavky, na které reagujeme. V Evropě je asi tisíc firem a výzkumných institucí, které vyvíjejí finální vodíkové produkty, na něž nakupují díly, tedy i elektroniku, ale výrobců elektroniky zaměřených na vodíkové aplikace je velice málo. My se snažíme tuto oblast pokrýt celou – od výzkumu a vývoje přes testování až po aplikace podle přání klienta.

Jak se na chodu vaší společnosti odrazila koronavirová krize?

Nejdříve zákazníci některé zakázky zastavili, šlo hlavně o výzkum. O to více jsme se ale mohli zaměřit na náš vlastní vývoj, což se nám pak vyplatilo, i když v době, kdy se snížil objem zakázek, nebylo jednoduché chodit firmy ufinancovat. Díky covidu se ale zvýšil zájem o ekologii a následně se objevily možnosti veřejného financování z evropských programů pro podporu rozvoje perspektivních oborů, což vývoj vodíkových technologií bezesporu je. Nyní nás spíše trápí aktuální nedostatek integrovaných obvodů, bez kterých se neobejdeme. Co bylo dříve skladem, se k nám dostane třeba až za půl roku, anebo také za dva. Na druhou stranu se více věnujeme vývojovým projektům.

Kde také vidíte možnosti využití vodíku a vodíkových palivových článků?

Pokud chceme například nahradit fosilní paliva, ale elektřinou z baterií to není vhodné, například i u dronů nebo letadel. Tam by zvýšení kapacity baterie současně znamenalo nežádoucí zvýšení její hmotnosti, zatímco při využití vodíku stačí zvětšit tlakovou láhev. Pohon pomocí vodíkových technologií bych viděl jako zajímavý nejenom v osobní, ale i nákladní dopravě, v autobusech, lodích i vlcích. Důležité jsou také stacionární aplikace při zajištění zálohovaného zdroje energie, například pro servery a velké provozy, ale i nemocnice, armádu, záchranné složky nebo obecně pro místa bez elektrické energie. Je to mimo jiné ekologičtější než záloha v podobě diesellového agregátu.

Jsou i nějaká prota?

Samozřejmě, všechno má své plusy a minusy. Problematika je to velice složitá a vede se kolem ní mnoho diskusí, navíc pokud chce člověk porovnávat, je třeba srovnávat všechny dostupné aspekty, nelze míchat

„jablka a hrušky“. Vodík možná může jednou nahradit benzin a naftu, ale zatím je to hudba budoucnosti. Je třeba zvážit, kde by to bylo skutečně přínosem. Například na popojždění po městě by bylo výhodnější elektroauto na baterie, na rozdíl od cestování na větší vzdálenosti

Vaše práce je velmi náročná – jak relaxujete?

I když jsem si původně myslel, že po rozšíření firmy, kdy se práce rozdělí mezi více lidí, získám více volného času, zatím se to tak úplně nedaří. Firma roste – momentálně sháníme vývojáře pro elektroniku a software, a pak už třeba nebudu muset programovat... Protože mám rodinu – manželku a tři děti, ale i tři kocoury a jednoho psa, tak alespoň víkendy se snažím trávit s nimi. Koničky jdou teď trochu stranou...

A ke kterému koníčku byste se rád někdy v budoucnu vrátil?

Třeba ke kytarě, na kterou teď občas doma zahraju. A jako kluka mě také hodně bavila astronomie, jenže na to už vůbec není čas, takže maximálně dětem z balkónu ukážu nějaké hvězdy a planety. Se ženou rádi cestujeme, teď spíše jenom po Čechách s dětmi, hlavně do hor nebo přírody obecně. Někdy vyrážíme i s přáteli a jejich dětmi.

Podle čeho se v životě řídíte – máte nějaké motto?

Motto? To přímo ne, ale vždycky jsem v životě chtěl dělat něco, co vytváří hodnoty, zůstane a bude to lidem nějak užitečné. Já vlastně ani nepodnikám prioritně pro peníze, protože to bych si mohl zvolit daleko jednodušší cestu. Také mám moc rád místo, kde žiju, tedy Žďár. Cítím se trochu jako patriot, do města jsem se chtěl vrátit, zaměstnal jsem lidi, kteří by jinak odešli za prací do velkých měst, a také chci, aby se peníze, které firma vydělá, dostaly zase do Žďáru.

Smetanova 34, Žďár nad Sázavou
info@kolibrik.net
777 270 400